

Konferensen om Europas framtid

KORTFATTAT REFERAT

**Arbetsgruppen för digital omställning, ordförande: Elina Valtonen, de nationella parlamenten
(Finland)**

Fredagen den 4 mars 2022 kl. 9.00–11.00

1. Inledande kommentarer från ordföranden

Arbetsgruppens fjärde möte leddes av Elina Valtonen från de nationella parlamenten (Finland), och hölls på distans. Mötet sändes via webb-tv. Ordföranden öppnade mötet med att ta upp den senaste veckans chockerande händelser efter den ryska invasionen av Ukraina och betonade att hennes tankar är med folket i Ukraina. Hon underströk att dessa händelser också stärkte behovet av arbetet för Europas framtid.

Ordföranden förklarade att detta extra möte var avsett att behandla den sista av de tre pelare som arbetet med digital omställning hittills hade organiserats under, nämligen den om att stärka ekonomin. Tidigare diskussioner hade inriktats på att skydda vårt samhälle och ge människor mer inflytande. Diskussionerna skulle därför ännu denna gång ta upp synpunkter från den digitala plattformen. Ordföranden informerade om att den europeiska medborgarpanelen om en starkare ekonomi, social rättvisa och sysselsättning/utbildning, kultur, ungdomsfrågor och idrott/digital omställning hade avslutat sitt arbete och att panelernas rekommendationer skulle stå i centrum för diskussionerna vid arbetsgruppens möte den 11 mars 2022. Det kortfattade referatet från det senaste mötet godkändes. En företrädare för medborgarna begärde att eventuella extra möten skulle hållas utanför vanlig arbetstid (bäst vore det efter kl. 18:00).

2. Presentation av synpunkter från den digitala plattformen och av pågående initiativ

Ordföranden presenterade de huvudsakliga temana och idéerna från den digitala plattformen som handlade om att stärka ekonomin, indelade i de tre underämnena digital innovation, digital ekonomi och utbildning. Hon presenterade också relaterade pågående initiativ på EU-nivå.

Under ämnet digital innovation nämndes idéer som rör blockkedjeteknik (till exempel en Eu-plattform för blockkedjeteknik, bättre lagstiftning för kryptovalutor och en digital euro), artificiell intelligens och data. En europeisk motsvarighet till Silicon Valley nämndes också, i samband med till exempel Gaia-X och Kickstarter. På temat digital ekonomi nämndes digital infrastruktur som stöd för ekonomin (bland annat olika former av öppen källkod och data som en tjänst (DaaS)), förbättrade marknadsvillkor för företag av alla storlekar, inklusive nystartade företag (små och medelstora företag, digital identifiering för B2B) och ett etikcertifikat AI och tech-sektorn. När det gäller utbildning nämndes plattformar för utbildning

(onlinekurser, edutech), en digital plattform för färdigheter (certifiering och erkännande av färdigheter, gränsöverskridande rörlighet) och företagens digitala kompetens.

Ordföranden hänvisade sedan till några av de befintliga initiativen för att stärka ekonomin, bland annat programmet för ett digitalt Europa och europeiska digitala innovationsknutpunkter för att främja innovation. Rättsakterna om digitala tjänster, digitala marknader och artificiell intelligens samt dataakten, som är utformade för att bättre reglera den digitala ekonomin, var alla nu i lagstiftningsprocessen. I den digitala kompassen och den samordnade AI-planen fastställs och främjas EU:s strategiska mål. I fråga om utbildning innehåller den digitala kompassen mål för 2030 om Europas digitala kompetens, medan handlingsplanen för digital utbildning syftar till att stärka det digitala utbildningsekosystemet, och plattformen för digital kompetens och digitala arbetstillfällen ger öppen tillgång till information och resurser.

3. Diskussion

Under den efterföljande diskussionen betonade arbetsgruppens medlemmar följande punkter:

- De tre pelarna **”skydda vårt samhälle”, ”ge människor mer inflytande”** och **”stärka ekonomin”** ansågs användbara för att den digitala omställningen skulle skapa ett samhälle där alla känner sig delaktiga.
- Det ansågs viktigt att föra in **demokratin i den digitala miljön** och se till att den återspeglar europeiska värderingar. Det som är olagligt utanför nätet bör också vara olagligt på nätet. Den föreslagna förklaringen om europeiska digitala rättigheter och principer nämndes i detta sammanhang. Den människocentrerade principen bör vara drivkraften bakom den digitala omställningen. Det ansågs också att Europa bör samarbeta med andra likasinnade länder för att skapa globala digitala standarder med europeiska värden i centrum och inta en ledande roll i detta avseende. Det påpekades att pågående lagstiftningsinitiativ såsom rättsakten om artificiell intelligens tjänar dubbla syften – både att främja innovation och att skydda grundläggande värden. En ambitiös strategi förespråkades för att hitta en **europeisk modell för att skapa förtroende** i den digitala världen, skydda mänskliga rättigheter och konsumenträttigheter samt säkerställa teknisk utveckling för att göra det lättare att delta i samhället och undvika övervakning och diskriminering.
- Vikten av samordnade åtgärder för att öka **säkerheten och motståndskraften i Europas digitala infrastruktur** togs upp av flera medlemmar, särskilt mot bakgrund av den rådande krisen. Digital säkerhet bör utvecklas parallellt med den digitala ekonomins tillväxt, för att säkerställa dess motståndskraft.
- Medlemmarna ansåg också att den senaste tidens geopolitiska händelser belyste vikten av att **säkerställa strategiskt och tekniskt oberoende** genom investeringar i innovation och förstärkning av leveranskedjor (till exempel mikroelektronik- eller chipleveranskedjan).
- Flera medlemmar betonade vikten av **utbildning och digital kompetens** för att säkerställa att samhället som helhet drar nytta av tekniska innovationer. I detta sammanhang nämndes behovet av att involvera kvinnor och flickor i den digitala omställningen, liksom behovet av att inkludera

alla åldersgrupper och all slags utbildning, däribland universitetsforskningen. Som exempel nämndes ett irländskt program för grundskolor, som uppmuntrar barn att lära sig om EU:s kultur, språk och historia och som skulle kunna utvidgas med digitala element. Utbildning kan också bidra till att minska motståndet mot förändringar och se till att digitaliseringen genomförs på ett inkluderande sätt.

- **Principen ”digitalt först”** nämndes, som kräver att tjänster tillhandahålls digitalt där så är möjligt, och om inte annat begärs.
- Den eventuella **kopplingen mellan de idéer som nu diskuteras och rekommendationerna från medborgarpanelen** togs upp, särskilt med hänvisning till rekommendationerna om **smart arbete**, där åtgärder skulle kunna stärka ekonomin genom att skydda mot att arbetstillfällen på nätet flyttas utanför Europa, och om digital kompetens (rekommendationerna 7 och 8).
- Vissa medlemmar betonade behovet av en **stark digital ekonomi** och underströk att **investeringar i innovationsekosystem** behövs i alla regioner för att på ett rättvist sätt sprida fördelarna med den digitala omställningen över hela Europa. Innovation kan bidra till att driva på EU i framtiden, och små och medelstora företag bör kunna vara innovativa, flexibla och fria från byråkrati. Data i plattformsekonomin bör användas till gagn för alla, för att öppna nya affärsmöjligheter.
- Det hänvisades också till **förstärkningen av elinfrastrukturen** för att främja användningen av elfordon.
- Erfarenheter från Finland av **digital identifiering och digitala plånböcker** togs upp som viktiga verktyg även för gränsöverskridande företag och e-tjänster och inom både den offentliga och den privata sektorn.

4. Avslutande kommentarer

Ordföranden tackade för en givande diskussion. Arbetsgruppens möte den 11 mars skulle fokusera på rekommendationerna från medborgarpanelen och ordföranden uppmanade alla medlemmar att läsa dem. Hon påpekade också att arbetsgruppens arbete nu gick in i processen för att utarbeta förslag till plenarförsamlingen.
